

AK PARTİ
EKONOMİ İŞLERİ BAŞKANLIĞI

DİRENÇLİ KÜRESEL BÜYÜMEDEN KONTROLLÜ
YAVAŞLAMAYA: 2026'YA DOĞRU YENİ DÖNEM

Sayın Nihat ZEYBEKÇİ
Ekim 2025

Yönetici Özeti

Küresel büyüme, 2025'in ilk yarısında **beklenenden daha dayanıklı seyretmektedir**. Gelişmekte olan ekonomilerde üretim ve ticaret, daha yüksek gümrük tarifeleri öncesinde yapılan önden yükleme (front-loading) sayesinde desteklenmektedir. **Yapay zekaya dayalı yatırımların** güçlü seyri, ABD'nin üretkenliği artırmakta; Çin'de ise mali destek, ticaret rüzgarları ve zayıf emlak piyasasının baskılarını dengelemektedir.

ABD'nin ikili gümrük tarifesi oranları **Mayıs ayından bu yana neredeyse tüm ülkelere karşı artmakta**, toplam efektif oran **Ağustos sonunda %19,5'e ulaşarak 1933'ten bu yana en yüksek seviyeye çıkmaktadır**. Bu artışların etkileri kademeli biçimde hissedilmekte; şirketler kısa vadede maliyetleri kâr marjları üzerinden dengelemekte, ancak **harcama tercihleri, işgücü piyasaları ve tüketici fiyatları üzerinde baskı artmaktadır**.

İşgücü piyasaları yumuşama sinyalleri vermektedir. ABD ve bazı gelişmiş ekonomilerde işsizlik oranı yükselmekte, iş ilanlarının işsizlere oranı azalmaktadır. **Dezenflasyon süreci yatay seyretmekte**, artan gıda fiyatları mal enflasyonunu yeniden yükseltirken hizmet enflasyonu kalıcı biçimde yüksek kalmaktadır.

Finansal piyasalarda son aylarda **gevşeme eğilimi gözlenmektedir**. Varlık fiyatları canlılığını korumakta, kredi arzı iyileşmekte ve şirket tahvili getiri farkları daralmaktadır. Bununla birlikte, **varlık değerlerinin aşırı şişmesi ve mali risklerin artması** geleceğe dönük endişeleri güçlendirmektedir.

Küresel GSYH büyümesinin 2024'teki %3,3'ten 2025'te %3,2'ye ve 2026'da %2,9'a düşmesi beklenmektedir. Önden yükleme etkisinin sona ermesi, yüksek gümrük tarifeleri ve politika belirsizlikleri yatırım ve ticareti zayıflatmaktadır. **ABD'de büyümenin 2025'te %1,8'e, 2026'da %1,5'e gerilemesi; Avro Bölgesi'nde 2025'te %1,2, Çin'de ise 2025'te %4,9 olarak gerçekleşmesi öngörülmektedir**.

Enflasyon, ılımlı büyüme ve azalan işgücü baskılarıyla birlikte düşüş eğilimini sürdürmektedir. **G20 ekonomilerinde manşet enflasyonun 2025'te %3,4'ten 2026'da %2,9'a gerilemesi, çekirdek enflasyonun ise %2,5 - %2,6 bandında istikrarlı kalması beklenmektedir**.

Ekonomik görünümde **riskler yüksek kalmaktadır**. Yeni gümrük tarifesi artışları, yeniden güçlenen enflasyon baskıları ve finansal piyasalarda olası fiyat düzeltmeleri büyümeyi aşağı çekebilmektedir. Ayrıca, **kripto varlıkların dalgalı değerlemeleri** finansal istikrar risklerini artırmaktadır. Buna karşın, **ticaret kısıtlamalarının azaltılması ve yapay zekâ teknolojilerinin hızla benimsenmesi** büyümeyi destekleyebilmektedir.

Merkez bankalarının dikkatli ve bağımsız hareket etmeleri gerekmektedir. Enflasyon beklentileri sabit kaldığı sürece, çekirdek enflasyonun hedefe doğru düşmesinin öngörüldüğü ekonomilerde **faiz indirimlerinin sürdürülmesi uygun görülmektedir**. Fiyat istikrarı ile birlikte mali disiplin, **uzun vadeli borç sürdürülebilirliğinin korunması** açısından önem taşımaktadır. Bu doğrultuda, **güvenilir orta vadeli bütçe planları** ve gelir artırıcı politikalar, borç yüklerinin dengelenmesine katkı sağlamaktadır.

Yapay zeka gibi yeni teknolojilerden elde edilecek potansiyel kazançların toplumsal refaha dönüşmesi için yapısal reformların hızlandırılması gerekmektedir. Küresel ticaret sisteminde şeffaflık, öngörülebilirlik ve iş birliği artırıldığı sürece, ekonomik büyümenin kalıcı temeller üzerinde güçlenmesi mümkün olmaktadır.

Tablo 1: Küresel büyüme dirençli kalmıştır, ancak 2026’da ılımlı seyretmesi beklenmektedir.

	2024	2025	2026
		Geçici EO (Girişimciler Örgütü) tahminleri	Geçici EO tahminleri
Dünya	3.3	3.2	2.9
G20	3.4	3.2	2.9
Avustralya	1.1	1.8	2.2
Kanada	1.0	1.1	1.2
Avro Bölgesi	0.8	1.2	1.0
Almanya	-0.5	0.3	1.1
Fransa	1.1	0.6	0.9
İtalya	0.7	0.6	0.6
İspanya	3.2	2.6	2.0
Japonya	0.1	1.1	0.5
Kore	2.0	1.0	2.2
Meksika	1.4	0.8	1.3
Türkiye	3.3	3.2	3.2
Birleşik Krallık	1.1	1.4	1.0
ABD	2.8	1.8	1.5
Arjantin	-1.3	4.5	4.3
Brezilya	3.4	2.3	1.7
Çin	5.0	4.9	4.4
Hindistan	6.5	6.7	6.2
Endonezya	5.0	4.9	4.9
Rusya	4.3	1.0	0.7
Suudi Arabistan	1.9	3.7	3.9
Güney Afrika	0.5	1.1	1.3

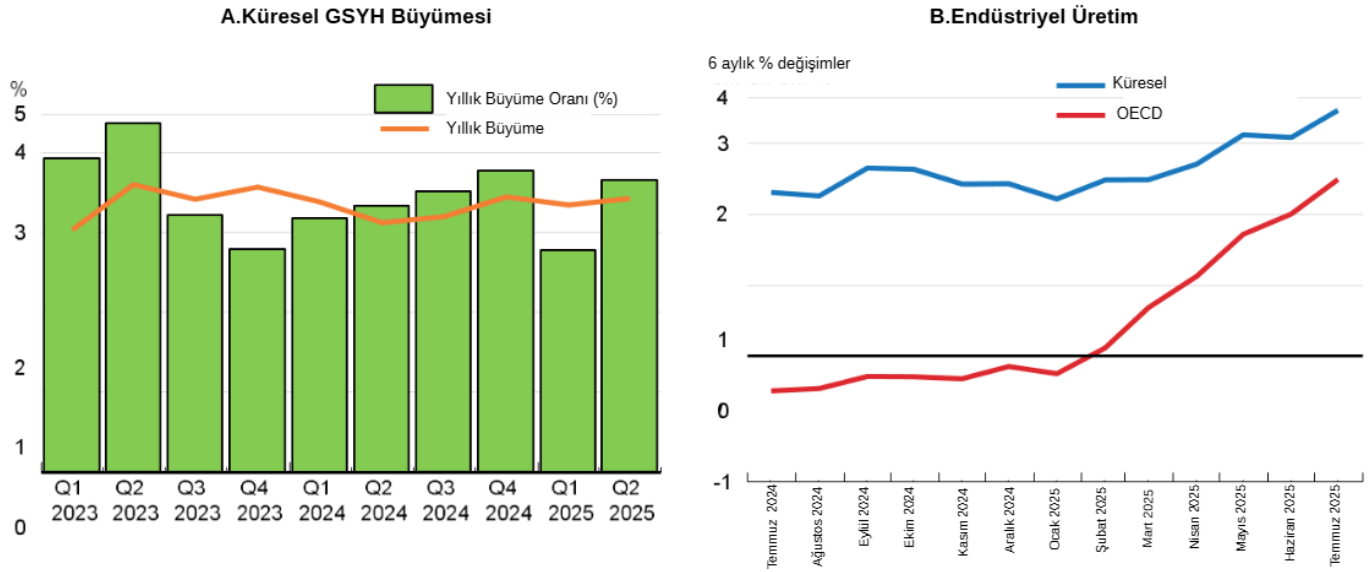
Kaynak: OECD Ara Dönem Ekonomik Görünüm 118 veritabanı; ve OECD Ekonomik Görünüm 117 veritabanı

2025’in ilk yarısında küresel ekonomik büyüme beklenenden daha dirençli seyretmiş ve dünya ekonomisi yıllıklandırılmış %3,2 oranında genişlemiştir. Bu dayanıklılık, daha yüksek ABD gümrük tarifeleri yürürlüğe girmeden önce ticaret ve üretimde gerçekleşen **önden yükleme etkisi** ile desteklenmiştir. Sanayi üretimi artışı, çoğu G20 ekonomisinde 2024 ortalamasının üzerinde seyretmektedir. Özellikle **ABD ve Japonya’da yüksek teknoloji sektörlerindeki güçlü yatırım artışı**, ekonomik faaliyeti desteklemektedir.

Özel tüketim büyümesi ABD’de ve Avro Bölgesi’nde (özellikle Fransa ve İtalya’da) zayıflamaktadır. Gelişmekte olan ekonomiler genel olarak beklentilerin üzerinde büyümekte; ancak bu durum bazı ülkelerde **geçici ve özgün faktörlerden** kaynaklanmaktadır. Örneğin, Brezilya’da tarımsal üretimdeki ani artış, Hindistan’da GSYH deflatöründeki keskin düşüş, Türkiye’de **stok birikimi** ve Endonezya’da **yatırımlardaki toparlanma** büyümeye geçici katkılar sağlamaktadır.

Çin ekonomisi ise güçlü seyrini sürdürmekte; kamu harcamalarındaki artış, emlak piyasasındaki düzeltme süreci ve ABD ile ticaretteki rüzgarların olumsuz etkilerini fazlasıyla dengelemektedir. Küresel büyüme mevcut belirsizliklere rağmen dirençli kalmaya devam etmektedir.

Şekil 1: Küresel büyüme dirençli kalmış, önden yüklemeye sanayi üretimini desteklemiştir.

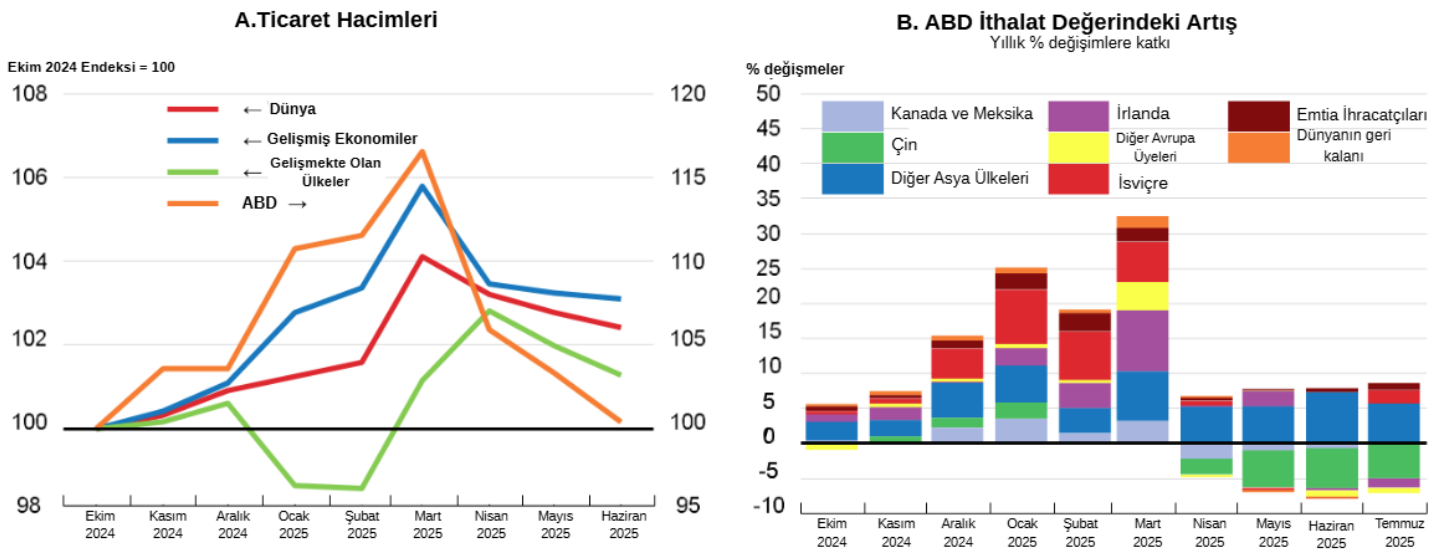

Kaynak: OECD Ara Dönem Ekonomik Görünüm 118 veritabanı; OECD Temel Ekonomik Göstergeler veritabanı; ve OECD hesaplamaları.

2025'in ilk yarısında küresel mal ticareti hızla büyümüştür; bu artışın önemli bir kısmı, ABD'ye yapılan sevkiyatlardaki yükselişten kaynaklanmaktadır. Özellikle Nisan ayı öncesinde bu ivme belirginleşmiş ve ABD perakendecilerinde stok-satış oranlarının artışıyla birlikte gerçekleşmiştir. Yılın ikinci çeyreğinde ticaret, gelişmiş Asya ekonomilerinde ve Asya ile Doğu Avrupa'daki gelişmekte olan ülkelerde istikrarlı biçimde genişlemektedir.

ABD'de ithalat hacimleri keskin biçimde düşmekte, Kanada ve Latin Amerika'da ihracat azalmaktadır. Çin ile ABD arasındaki ikili ticaret son aylarda belirgin bir gerileme göstermektedir. Küresel ticaret göstergeleri karışık bir tablo ortaya koymakta, yaz aylarında konteyner liman trafiği, hava kargo taşımacılığı ve yolcu trafiği ılımlı seyretmektedir. Yeni ihracat siparişleri zayıf kalmaya devam etmekte, genel olarak ticaret hacmi artış eğilimini korusa da bölgesel dengesizlikler belirginleşmektedir.

Şekil 2: Amerika Birleşik Devletleri'nin ticaret büyümesi Nisan öncesinde hızla artmış, ancak o zamandan beri zayıflamıştır.

Kaynak: CPB; ABD Nüfus Sayım Bürosu; ve OECD hesaplamaları.

Küresel ekonomik faaliyetin ılımlı ilerlediğini göstermektedir. Ancak büyüme hızında bir miktar yavaşlama görülmektedir. Özellikle Kore, Almanya ve Brezilya'da sanayi üretimi son aylarda azalmaktadır.

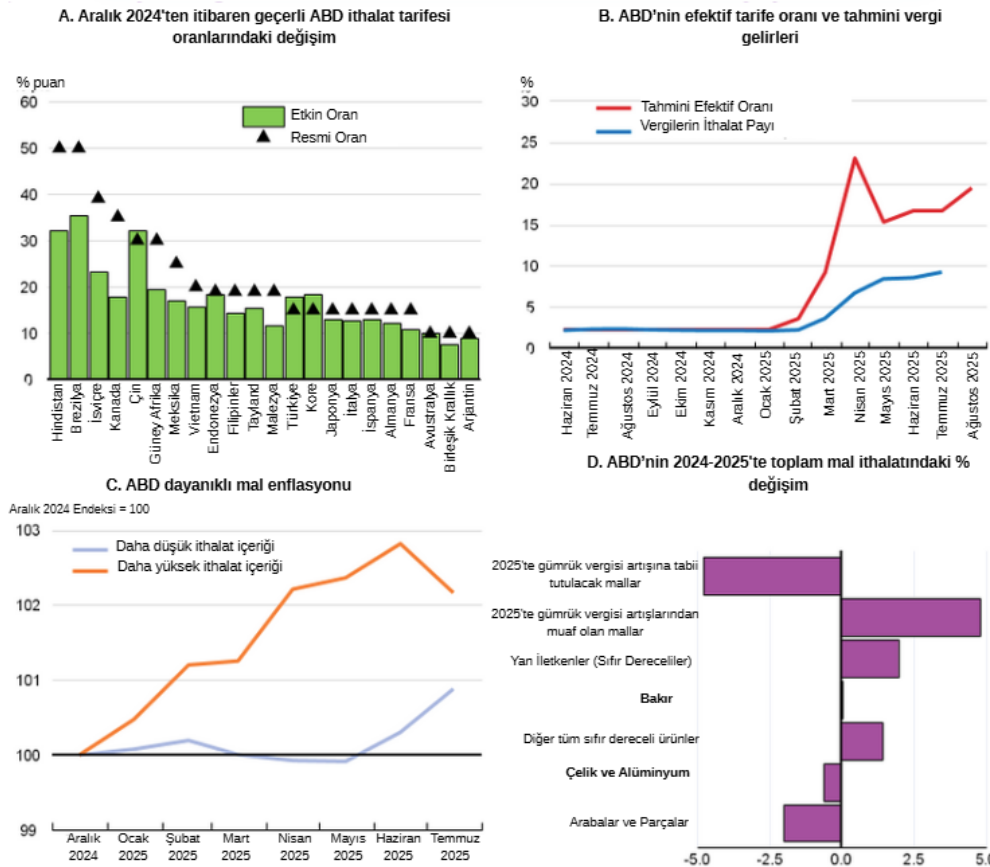
ABD, Avro Bölgesi ve Çin gibi büyük ekonomilerde tüketim büyümesi yavaşlama eğilimine girmektedir. Tüketici güveni, tarihsel ortalamalara kıyasla düşük seviyede seyretmekte ve 2024 sonlarında gözlenen düzeyin altında kalmaktadır. Bu durum, büyük ölçüde yüksek politika belirsizliğini ve artan gıda fiyatı baskılarını yansıtmaktadır. Genel olarak, ekonomik faaliyet sürmekte ancak momentumun zayıfladığı ve tüketici güveninin baskı altında kaldığı görülmektedir.

Mayıs ortasından bu yana ABD'nin ikili gümrük tarifesi oranları artmış ve Ağustos sonu itibarıyla efektif oran %19,5'e yükselmiştir. Bu oran, 1933'ten bu yana görülen en yüksek seviye olup, Mayıs ortasına göre %1,1 artış göstermektedir. ABD, çelik ve alüminyumda ek %25, bakırda %50 tarife artışı uygulamaktadır. Buna karşın, AB, Japonya ve Endonezya ile yapılan yeni anlaşmalar bazı ürünlerde tarifelerin düşmesine yol açmaktadır. Çin, Hindistan ve Brezilya, artıştan en fazla etkilenen ülkeler arasında yer almaktadır.

Yüksek tarifelerin ekonomik etkileri henüz tam hissedilmemektedir. Firmalar, stoklarını ve kâr marjlarını kullanarak etkileri hafifletmeye çalışmaktadır. Ex-post (sona eren dönemden sonra) gümrük oranları keskin biçimde artmakta, ancak tahmini efektif oranların gerisinde kalmaktadır; bu durum, yakın dönemde gümrük gelirlerinde artış olacağına işaret etmektedir.

Tüketici fiyatlarına yansımalar başlamıştır. Özellikle ithalat oranı yüksek dayanıklı mallarda fiyat artışları gözlenmektedir. İmalat girdi maliyetleri yükselmekte ve bu artışlar nihai ürün fiyatlarına yansıtılmaktadır. Japonya'dan yapılan binek otomobil ihracatlarında fiyat düşüşü dışında, yabancı firmaların tarifeleri telafi etmeye çalışmadıkları görülmektedir.

Şekil 3: Daha yüksek gümrük tarifesi oranları kademeli olarak reel ekonomiye yansımaktadır.

Kaynak: Ekonomik Analiz Bürosu (BEA); Barbiero ve Stein (2025), "The Impact of Tariffs on Inflation" (Enflasyon Üzerindeki Gümrük Tarifesi Etkisi), Current Policy Perspective, 25-2, Boston Federal Rezerv Bankası; ABD Nüfus Sayım Bürosu; ABD Uluslararası Ticaret Komisyonu (USITC); Beyaz Saray; ve OECD hesaplamaları.

İşgücü piyasası koşulları bazı ekonomilerde gevşeme eğilimine girmiştir. OECD genelinde işsizlik oranı tarihsel olarak düşük seyretmektedir. Güney Afrika, Hindistan, Kanada, Fransa, Avustralya, Almanya ve ABD'de işsizlik oranı yükselmekte, buna

karşılık Kore, Türkiye, Brezilya, İtalya ve İspanya'da düşmektedir. Avro Bölgesi'nde ise oran tarihi düşük seviyelere ulaşmıştır. ABD, Almanya, Avustralya, Birleşik Krallık ve Kanada'da iş ilanlarının işsizlere oranındaki düşüş, işgücü talebinde zayıflama olduğunu göstermektedir. Ayrıca, Japonya, Kanada, Fransa, İspanya ve Birleşik Krallık'ta ortalama çalışma saatleri 2025'in ikinci çeyreğine kadar azalmaktadır.

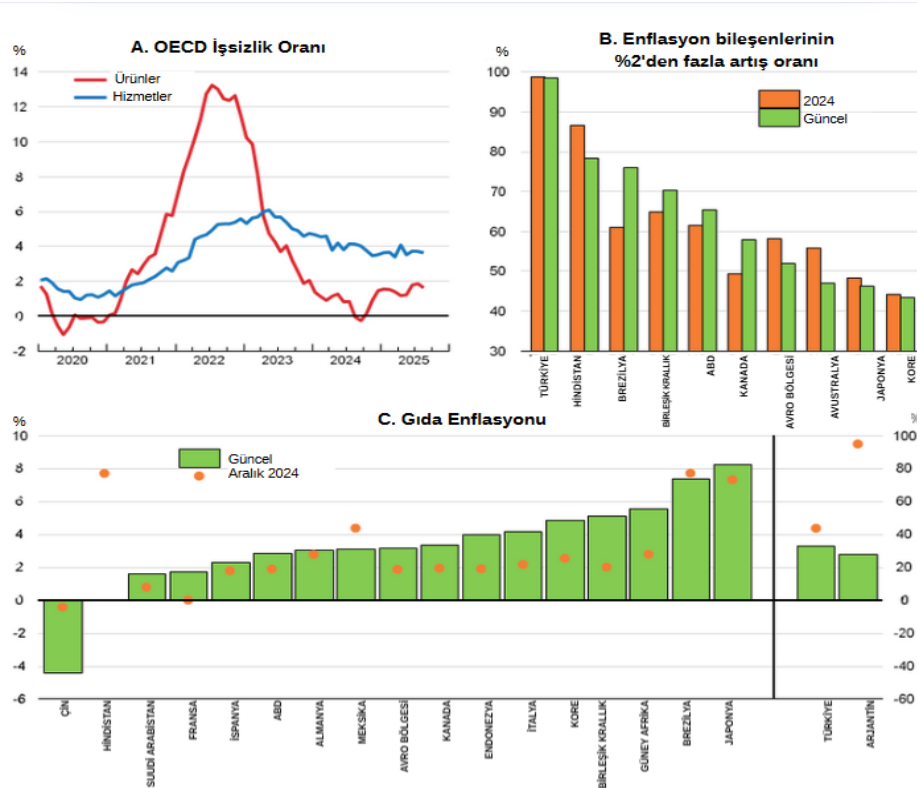
Nominal ücret artışı, işgücü piyasalarının ve enflasyonun gevşemesiyle yavaşlamaya devam etmektedir. Ancak, verimlilikte kalıcı bir iyileşme olmadan, ücret artışı ABD, Kanada, Birleşik Krallık ve Avro Bölgesi'nde hala enflasyon hedeflerinin üzerinde seyretmektedir. Buna karşılık, fiyat enflasyonunun yüksek kalması nedeniyle Japonya, İtalya, Kanada, İspanya ve Birleşik Krallık'ta reel ücret artışı zayıflamaktadır. İstihdam piyasaları dengelenmekte, ancak ücret baskıları sürmektedir.

Enflasyon gelişmeleri ülkeler arasında farklılık göstermektedir, ancak artan gıda fiyatları ortak bir tema hâline gelmiştir. Birçok ekonomide dezenflasyon süreci yatay seyretmekte, mal enflasyonu yeniden yükselmekte, hizmet enflasyonu ise kalıcı olarak yüksek kalmaktadır. ABD, Kanada, Brezilya ve Birleşik Krallık'ta yıllık fiyat artışı %2'nin üzerinde olan ürünlerin payı artmakta, buna karşılık Avro Bölgesi, Avustralya ve Hindistan'da azalmaktadır. Endonezya'da enflasyon toparlanmakta, Arjantin ve Türkiye'de gerilemekte, Çin'de ise Ağustos itibarıyla yeniden deflasyon görülmektedir.

Küresel gıda fiyatlarındaki artış, mal enflasyonunun yükselmesine katkıda bulunmaktadır. Süt ürünleri ve bitkisel yağ fiyatları 2024 başından bu yana keskin biçimde artmıştır. Japonya'da gıda enflasyonu yüksektir ve bu durum pirinç fiyatlarındaki artıştan kaynaklanmaktadır. Ayrıca Güney Afrika, Birleşik Krallık, Kore, İtalya ve Endonezya'da gıda fiyatı baskıları güçlenmektedir. Buna karşılık, Hindistan'da güçlü arz ve ihracat kısıtlamaları sayesinde gıda enflasyonu düşmektedir.

Hizmet sektöründe fiyat baskıları pandemi öncesine göre yüksek kalmaktadır, ancak konut maliyetlerindeki zayıflama çoğu gelişmiş ekonomide enflasyonu sınırlamaktadır. ABD ve Birleşik Krallık'ta hanehalkı kısa vadeli enflasyon beklentileri yüksek seyretmekte, diğer ülkelerde ise artış daha sınırlı kalmaktadır.

Şekil 4: Bazı OECD ekonomilerinde dezenflasyon duraklamıştır.

Kaynak: OECD; BEA; CEIC; Eurostat; ONS; Kanada- Japonya-Kore İstatistik Kurumu; TÜİK ve OECD hesaplamaları.

Finansal koşullar son aylarda hem gelişmiş hem de gelişmekte olan ekonomilerde önemli ölçüde gevşemiştir. Nisan ayında artan piyasa oynaklığı göstergeleri gerilemekte, hisse senedi değerlemeleri canlı kalmakta ve borsa fiyatları birçok ülkede

yükselmektedir. Ayrıca, kripto varlıkların piyasa değeri artmaya devam etmektedir. Yatırımcı risk iştahı artmakta, bu durum hisse senedi risk primlerindeki düşüş ve yüksek getirili tahvillerin getiri farklarının daralmasıyla kendini göstermektedir. Banka kredi büyümesi gelişmiş ekonomilerde toparlanmakta, ABD doları çoğu para birimi karşısında değer kaybetmekte, bu da dolar borcu yüksek ekonomilerde finansal koşulları gevşetmektedir.

Küresel GSYH büyümesinin, 2024'teki %3,3'ten 2025'te %3,2'ye ve 2026'da %2,9'a yavaşlaması öngörülmektedir. Yılın ikinci yarısında, önden yükleme etkisinin çözülmesi ve ABD ile Çin'de artan gümrük tarifelerinin ticaret ve yatırımı baskılamasıyla büyümenin yumuşaması beklenmektedir. Jeopolitik ve politika belirsizlikleri de iç talebi sınırlamaktadır.

Gelişmiş G20 ekonomilerinde büyüme ılımlı seyretmektedir. ABD'de yüksek tarifeler ve politika belirsizliği nedeniyle büyümenin %2,8'den 2025'te %1,8'e, 2026'da %1,5'e düşmesi beklenmektedir. Kanada'da ticaret kısıtlamaları nedeniyle büyüme %1,1–%1,2 aralığında kalmaktadır. Avro Bölgesi'nde büyümenin 2025'te %1,2, 2026'da %1,0 olacağı; Almanya'da mali genişlemenin, Fransa ve İtalya'da mali sıkışmanın etkili olacağı öngörülmektedir. Birleşik Krallık'ta büyümenin %1,4'ten %1,0'a, Japonya'da %1,1'den %0,5'e gerilemesi beklenmektedir. Buna karşılık, Kore'de büyüme %1,0'dan %2,2'ye yükselmektedir.

Gelişmekte olan G20 ekonomilerinde büyümenin yavaşlaması beklenmektedir. Çin'de ihracat ve mali destek zayıflamakta; büyüme 2025'te %4,9, 2026'da %4,4 olmaktadır. Türkiye'de büyüme her iki yılda da %3,2, Brezilya'da %2,3'ten %1,7'ye, Güney Afrika'da %1,1'den %1,3'e seyretmektedir. Hindistan'da para ve maliye politikası gevşemekte, büyüme 2025'te %6,7, 2026'da %6,2 olmaktadır. Endonezya'da kamu yatırımları sayesinde büyüme %4,9 ile sabit kalmaktadır.

Enflasyonun G20 genelinde düşmesi beklenmektedir. ABD'de yüksek tarifeler nedeniyle enflasyon hedefin üzerinde kalmakta, Avro Bölgesi'nde ılımlı, Japonya'da ise 2026'da hedef seviyeye gerilemektedir. Gelişmiş G20'de manşet enflasyon %2,5, çekirdek enflasyon %2,6–%2,5 düzeyinde istikrarlı seyretmektedir. Gelişmekte olan ülkelerde enflasyon 2025'te %4,1'den 2026'da %3,1'e düşmektedir. Bu gerilemede Türkiye ve Arjantin'deki güçlü dezenflasyon belirleyici olmaktadır. Buna karşın, Endonezya'da kur geçişkenliğiyle artış, Çin'de ise ithal mallar üzerinden kademeli yükseliş beklenmektedir.

Küresel ekonomi için riskler ve zorluklar önemli ölçüde varlığını sürdürmektedir. Başlıca risk, ABD ve Çin'deki ikili gümrük tarifesi oranlarının daha da artırılabilmesi olasılığıdır. Bu artışlar, ilaçlar ve yarı iletkenler gibi sektörlerde yayılabilir ve diğer ülkeleri de korumacı önlemler almaya teşvik edebilir. Böyle bir gelişme, maliyetleri ve nihai fiyatları yükselterek yatırım ve tüketici güvenini zayıflatabilir. Buna karşılık, tarifelerde olası bir düşüş ve güven artırıcı anlaşmalar, büyümeyi destekleyip enflasyonu düşürebilir.

Enflasyonun mevcut tahminlerin üzerinde gerçekleşme riski devam etmektedir. Gıda ve enerji fiyatlarındaki artışlar, özellikle jeopolitik gerilimlerin yeniden yükselmesi halinde, küresel arzı daraltarak kısa vadeli enflasyon beklentilerini artırabilir. Bu durumda, faiz oranları beklenenden yüksek seyredebilir ve büyüme daha da zayıflayabilir. ABD'de şirketlerin artan maliyetleri fiyatlara daha hızlı yansıtması, ikinci tur enflasyon etkilerini güçlendirebilir.

Mali kırılganlıklar da artmaktadır. Uzun vadeli tahvil getirilerindeki yükseliş, büyük bütçe açıklarını ve yüksek kamu borcunu yansıtmaktadır. Vade primlerindeki artış, bazı ülkelerde yeniden finansman riskini ve finansal sistemde değer kaybı baskılarını artırmaktadır. Gelişmekte olan ülkelerde borç oranları yükselmekte, tahvillerin önemli kısmı 2026 sonuna kadar vadesini dolduracaktır.

Finansal istikrar riskleri varlık piyasalarındaki aşırı değerlemeler nedeniyle artmıştır. Beklenenden zayıf büyüme veya yüksek enflasyon, piyasalarda risk yeniden fiyatlamasına yol açabilir. Teknoloji hisselerindeki hızlı yükseliş, piyasalarda yoğunlaşma ve zincirleme satış riski yaratmaktadır. Banka dışı finansal kurumların hızlı büyümesi de yayılma risklerini artırmaktadır. Buna karşılık, savunma harcamalarındaki artış veya yapay zeka yatırımlarıyla artan verimlilik, büyümeyi destekleyip varlık değerlemelerini güçlendirebilir.

Kripto varlıkların artan değeri ve oynaklığı, finansal istikrar açısından yeni riskler yaratmaktadır. 2025 Eylül itibarıyla kripto varlıkların toplam piyasa değeri yaklaşık 3,9 trilyon ABD dolarına ulaşmıştır, bu da 2023 Ocak'taki 830 milyar dolarlık değer neredeyse beş katıdır. Ancak, kripto piyasaları yüksek dalgalanma göstermekte ve geleneksel finans sistemiyle bağlantıları artmaktadır. Stablecoin'lerin devlet tahvilleriyle desteklenmesi, bu varlıkların değerinde yaşanabilecek baskıların finansal sistemde istikrarsızlaştırıcı etkiler yaratabileceğini göstermektedir.

Ticaret politikalarının daha şeffaf ve öngörülebilir hale gelmesi gerekmektedir. Ülkelerin ticaret engellerini azaltacak ve uluslararası iş birliğini güçlendirecek adımlar atması, yatırımı ve büyümeyi destekleyecektir. Gümrük tarifelerini ve hizmet ticareti kısıtlamalarını azaltacak anlaşmalar, verimliliği ve yaşam standartlarını artıracaktır. Ayrıca, tedarik zinciri dayanıklılığını güçlendiren ve düzenleyici standartları uyumlaştıran reformlar, açık piyasaları korurken ekonomik güvenliği artırmaktadır.

Para politikası dikkatli olmayı sürdürmelidir. Birçok büyük merkez bankası, işgücü piyasalarındaki yavaşlama ve artan belirsizlik nedeniyle faiz indirimine gitmektedir. ABD ve Kanada Eylül ayında faizleri düşürmüş, Avro Bölgesi ve Japonya ise faiz oranlarını sabit tutmaktadır. Gelişmekte olan ekonomilerde düşük enflasyon ve zayıf talep koşulları nedeniyle faiz indirimleri sürmektedir; Brezilya ise enflasyon beklentilerini korumak amacıyla faiz artırmıştır.

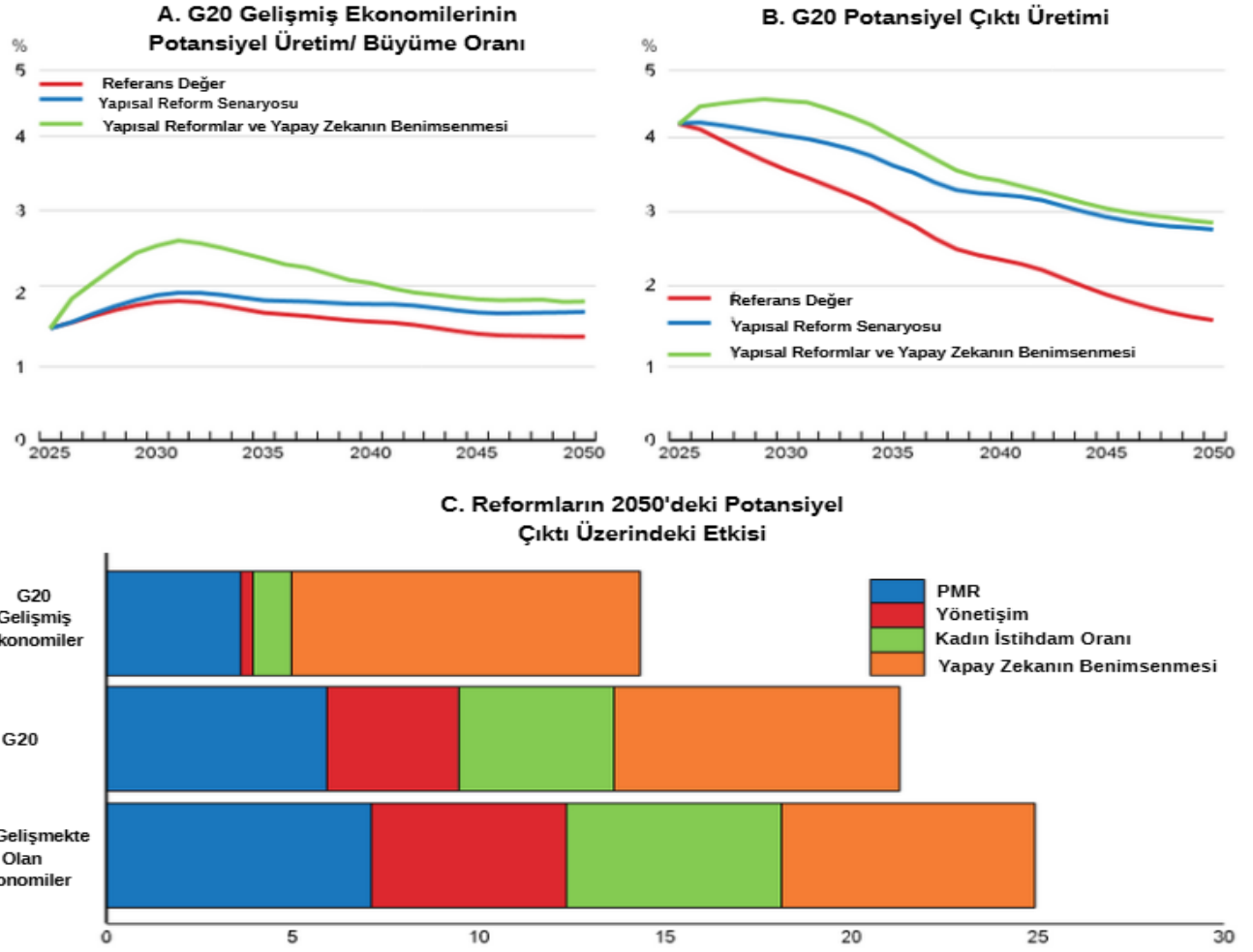
Merkez bankalarının fiyat istikrarını korumak için temkinli davranmaları gerekmektedir. Enflasyon beklentileri sabit kaldığı sürece, temel enflasyonun hedefe ılımlı biçimde gerilediği ülkelerde faiz indirimleri uygun olmaktadır. Bağımsız ve hesap verebilir merkez bankaları, enflasyon oynaklığını azaltarak finansal güveni güçlendirmektedir. ABD'de faizlerin 2026'ya kadar kademeli olarak düşmesi, Avro Bölgesi'nde sabit kalması, Japonya'da ise kademeli artışa geçilmesi beklenmektedir. Türkiye, Brezilya ve Meksika'da enflasyon baskılarının hafiflemesiyle faiz indirimleri öngörülmektedir. Çin'de düşük enflasyon nedeniyle para politikası destekleyici kalmaktadır.

Finansal istikrarın korunması, artan piyasa değerlemeleri ve kripto varlıkların geleneksel finansla bağlantılarının güçlenmesi nedeniyle daha yüksek dikkat gerektirmektedir. 2025 itibarıyla kripto varlık piyasasının büyüklüğü 3,9 trilyon ABD dolarına ulaşmıştır. Bu durum, likidite uyumsuzlukları ve kaldıraç riskleri açısından etkin denetim ve düzenleme ihtiyacını artırmaktadır. Banka dışı finansal kurumların gözetimi, uluslararası standartlarla uyumlu biçimde güçlendirilmelidir. Raporlama gerekliliklerinin artırılması ve veri boşluklarının giderilmesi, sistemik risklerin izlenmesini iyileştirmektedir. Kripto varlıkların sınır tanımayan yapısı, ülkeler arası düzenleyici iş birliğini zorunlu kılmaktadır. Teknolojik tarafsızlık korunarak, düzenlemeler rekabet eşitliğini gözetim biçimde uygulanmalıdır.

Kamu borcu sürdürülebilirliğinin korunması için güvenilir ve iyi tasarlanmış bütçe önlemleri gerekmektedir. Yüksek kamu borcu ve artan bütçe açıkları, mali disiplini zorunlu kılmaktadır. Savunma harcamaları, yaşlanan nüfus ve iklim değişikliği gibi faktörler mali baskıları artırmaktadır. Bu nedenle harcamaların sınırlandırılması, gelirlerin artırılması ve orta vadeli bütçe uyum stratejileri önem taşımaktadır. Vergi tabanının genişletilmesi, kamu alımlarının güçlendirilmesi ve dijital teknolojilerin kullanımı, mali verimliliği artırmaktadır. Bağımsız mali konseyler ve açık mali kurallar, bütçe güvenilirliğini desteklemektedir.

Yapısal reformların güçlendirilmesi, uzun vadeli büyümeyi desteklemektedir. OECD projeksiyonlarına göre, küresel potansiyel üretim büyümesi 2025'te %3 iken 2030'larda %2,75'e, 2040'larda %2,25'e gerileyecektir. Bu yavaşlama, özellikle gelişmekte olan ekonomilerdeki düşük verimlilik ve demografik baskılardan kaynaklanmaktadır. Ancak, rekabeti artıran, kadın istihdamını güçlendiren ve hukukun üstünlüğünü geliştiren reformlar, G20 gelişmiş ekonomilerinde büyümeyi 0,2 yüzde puan, gelişmekte olanlarda ise 0,8 yüzde puan artırabilmektedir. Ayrıca, yapay zeka teknolojilerinin hızlı benimsenmesi, G20 ekonomilerinde 2050'ye kadar büyümeye ilave 0,3–0,4 yüzde puan katkı sağlamaktadır. Bu reformların bir arada uygulanması, küresel yaşam standartlarını kalıcı biçimde iyileştirebilmektedir.

Şekil 10: Yapısal reformlar ile daha hızlı yapay zeka benimsenmesi daha yüksek bir büyüme yoluna yol açacaktır.

Kaynak: OECD (2025), "OECD global long-run economic scenarios: 2025 update", OECD Economic Policy Papers, No. 36, OECD Yayıncılık, Paris; ve Filippucci, F. ve diğerleri (2025), "Macroeconomic productivity gains from Artificial Intelligence in G7 economies", OECD Artificial Intelligence Papers, No. 41, OECD Yayıncılık, Paris.

Küresel büyüme, 2025'in ilk yarısında beklenenden dirençli olmuştur; sanayi üretimi ve ticaret, tarifeler öncesi önden yükleme etkisiyle desteklenmiştir. Ancak büyüme ivmesi zayıflamakta, dezenflasyon yatay seyretmektedir. ABD'de efektif gümrük tarifeleri artmıştır ve küresel büyümenin ılımlı seyretmesi beklenmektedir.

Aşağı yönlü riskler, ticaret engellerinin artması, enflasyon baskıları ve finansal istikrarsızlık olasılığıdır. Buna karşılık, ticaret kısıtlarının azalması veya yapay zekâ gelişmeleri büyümeyi destekleyebilmektedir.

Rapor, ticaret politikasında şeffaflık ve iş birliği çağrısı yapmaktadır. Merkez bankaları temkinli olmalı, ancak enflasyon hedefe yakınsa faizleri düşürebilmektedir. Mali disiplinin korunması ve yapısal reformların güçlendirilmesi, borç sürdürülebilirliği ve yaşam standartlarının iyileşmesi için gerekli görülmektedir.